

Pál utolsó levele

{AA 498}

A legfelsőbb ítélőszék előtt történt kihallgatása után, Pál cellájába tért vissza. Tudta, hogy csak rövid halasztást nyert, és ellenségei addig nem nyugszanak, amíg halálra nem adják. Azonban azt is tudta, hogy egyelőre az igazság aratott diadalt. Az már egymagában győzelmet jelentett, hogy hirdethette a megfeszített és feltámadott Üdvözítőt a figyelmesen hallgató tömeg előtt. Azon a napon olyan munka kezdődött, amely növekszik és erősödik, amelyet sem Néró, sem Krisztus valamennyi ellensége sem tud megakadályozni, vagy elpusztítani. {AA 498.1}

Mialatt Pál nap-nap után sivár cellájában ült, és jól tudta, hogy Néró egyetlen szavára vagy intésére életét feláldozhatják, sokat gondolt Timótheusra. Elhatározta, hogy magához hivatja. Mielőtt elindult utolsó útjára Rómába, az efézusi gyülekezet gondviselésével bízta meg. Pált és Timótheust a szeretet mélységes és erős, szinte rendkívüli köteléke fűzte össze. Timótheus megtérése óta osztozott az apostol munkájában és szenvedéseiben; a köztük lévő barátság folyton erősödött, bensőségesebbé és szentségesebbé vált, míg Timótheus, a megöregedett, agyonfáradt apostolnak mindazzá vált, ami a gyengéd fiú a szeretett, tisztelt atyjának. Nem is csoda, hogy Pál elhagyatottságában és egyedüllétében vágyva vágyott arra, hogy őt láthassa. {AA 498.2}

A legkedvezőbb viszonyok között is több hónap telhet el, amíg Timótheus Kis-Ázsiából Rómába érhet. Azonban Pál tudta, hogy napjai meg vannak számlálva, félt tehát, hogy Timótheus esetleg későn érkezhetik, és őt már nem találja életben. Fontos tanácsokkal és útbaigazításokkal akarta ellátni, mert Timótheust súlyos felelősségek terhelték. Míg egyrészt haladéktalan útrakelését sürgette, egyszersmind leíratta utolsó akaratát, arra az esetre, ha személyesen már nem közölhetné vele. Lelke telve volt aggódó szeretettel Timótheusért, szeretett fiáért az evangéliumban, és a reá bízott gyülekezetért; azért óhajtotta mélyen a szívébe vésni, szent hivatása iránti hűséget. {AA 499.1}

Pál ilyen üdvözléssel kezdi levelét: „Timótheusnak, az én szeretett fiamnak: kegyelem, irgalmasság, békesség az Atya Istentől és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól. Hálát adok az Istennek, akinek szolgálók őseimtől fogva tiszta lelkiismerettel, hogy szüntelen gondolok reád könyörgésemben éjjel és nappal.” (II. Tim. 1:2-3) {AA 499.2}

Az apostol buzdította Timótheust a hitben való állhatatosságra: „Emlékeztetlek téged, hogy gerjeszd fel az Isten kegyelmi ajándékát, amely benned van az én kezeimnek rád tétele által. Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét. Ne szégyelld hát a mi Urunk bizonyágtételét, se engem az ő foglyát; hanem együtt szenvedj az evangéliumért Istennek hatalma szerint.” Pál azután kérte, gondolja meg, hogy Isten „szent hívással” hívta el, hirdetni annak hatalmát, aki „világosságra hozta az életet és a halhatatlanságot az evangélium által.” Önmagáról pedig kijelentette: „Amelyre nézve tétettem én hirdetővé és apostollá és pogányok tanítójává. Amiért szenvedem ezeket is; de nem szégyenlom, mert tudom, kinek hittem, és bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni ama napra.” (II. Tim. 1:6-8, 11-12) {AA 499.3}

Hosszú szolgálatának évei alatt Pál sohasem ingott meg, hűséges maradt Üdvözítőjéhez. Bárhol volt is – akár sötét lelkű farizeusok, vagy római hatalmasságok előtt; akár a listrai dühöngő csócselék, vagy a macedóniai börtön bűnösei között; akár a megrémült hajósokkal érvelt a zátonyra futott hajón, avagy mindenkitől elhagyatva, kihallgatáson Néró előtt –, sohasem szégyellte azt az ügyet, amelyet képviselt. Kereszténységének egyetlen nagy célja volt, hogy mindenkor Neki szolgáljon, kinek nevét egykor ugyan megvetette. E célja elérésétől sem ellenállás, sem üldöztetés eltántorítani többé sohasem tudta. Hite, amely a gyakorlatban megerősödött, és áldozat által megtisztult, tartotta fenn és erősítette meg. {AA 500.1}

„Te annakokáért én fiam” – folytatta Pál – „erősödjél meg a Krisztus Jézusban való kegyelemben. És amiket tőlem hallottál sok bizonyág által, azokat bízzad hív emberekre, akik másoknak a tanítására is alkalmasak lesznek. Te azért a munkának terhét hordozzad, mint a Jézus Krisztus jó vitéze.” (II. Tim. 2:1-3) {AA 500.2}

Isten igaz szolgálója nem fél sem a nehézségektől, sem a felelősségtől. Abból a forrásból merít ő is, amely

sohasem apad ki azok számára, akik komolyan kérik az isteni erőt, hogy a kísértések órájában ellenállhasson. Az a kegyelem, amelyben részesül, növeli képességét, hogy megismerje Istent és Fiát. Lelke izzik a vágytól, hogy Mestere tetszésére szolgáljon. Mialatt előretör a keresztény ösvényen, annál „erősebb lesz a Krisztus Jézus kegyelme által.” Ez a kegyelem teszi képessé, hogy hűségesen tanúskodjon mindarról, amit hallott. Nem veti meg, és nem hanyagolja el Istentől nyert ismeretét, hanem rábízta hűséges emberekre, akik ismét másoknak adják tovább. {AA 501.1}

Pál Timótheushoz intézett utolsó levelében magasztos célt állított az ifjabb munkás szemei elé. Felvilágosította kötelességeiről, amelyek reá, mint Krisztus szolgájára hárulnak. „Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint olyan munkás, aki szegyet nem vall, aki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét... Az ifjúkori kívánságokat pedig kerüld; hanem kövessed az igazságot, a hitet, a szeretetet, a békességet azokkal egyetemben, akik segítségül hívják az Urat tiszta szívből. A botor és gyermekes vitatkozásokat pedig kerüld, tudván, hogy azok háborúságokat szülnek. Az Úr szolgájának pedig nem kell torzsalkodni, hanem legyen mindenkihez nyájas, tanításra alkalmas, türelmes, aki szelíden fenýíti az ellenszegülöket; ha talán adna nékik az Isten megtérést az igazság megismerésére.” (II. Tim. 2:15, 22–25) {AA 501.2}

Az apostol egyszersmind óvta Timótheust a hamis tanítóktól, akik majd igyekeznek befurakodni az egyházba. „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretöök, pénzsóvárgók, kérkedök, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háládatlanok, tisztátalanok..., kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét. És ezeket kerüld.” (II. Tim. 3:1–5) {AA 502.1}

Majd folytatja az apostol: „A gonosz emberek pedig és az ámitók nevednek a rosszaságban, eltévelyítvén és eltévelyedvén. De te maradj meg azokban, amiket tanultál, és amik reád bíztak, tudván kitől tanultad. És hogy gyermekeségedtől fogva tudod a szent írásokat, melyek téged bölccsé tehetnek az idvességre... A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.” (II. Tim. 3:13–17) Isten bőségesen gondoskodott eszközökröl, hogy sikerrel küzdjünk meg a gonosszaggal, mely a világban van. A Biblia az a fegyvertár, amelyből a küzdelemre felvértezödhetünk. Derekunkat az igazság övezze körül. Mellvértünk az életszentség legyen. A hitnek pajzsát tartsuk kezünkben, az üdvnek sisakját pedig hordjuk fejünkön. A Lélek kardjával, amely Isten Igéje, törjünk utat magunknak a bűn kötelei közül. {AA 502.2}

Pál igen jól tudta, hogy komoly veszedelmek leselkednek az egyházra. Tudta, hogy mindazoknak, akiket a gyülekezetek vezetésével megbíznak, hűséges és lelkiismeretes munkát kell végezniük. Ezért írta Timótheusnak: „Kérlek azért az Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élöket és holtakat az ő eljövetelekor és az ő országában. Hirdesd az ígét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással.” (II. Tim. 4:1–2) {AA 502.3}

Ilyen ünnepélyes felhívás a buzgó és hűséges Timótheushoz, élö bizonyítéka az evangélium prédikátora fontos és felelösségteljes munkájának. Pál Isten ítélöszéke elé idézi Timótheust, és meghagyja neki, hogy az ígét – nem emberek szavát és rendeletét – hirdesse; legyen felkészülve bizonyrágot tenni Istenról, bárhol kínálkozik alkalom: akár nagygyűléseken, akár kicsiny körben; úton vagy családi tűzhelynél; barátok vagy ellenségek előtt; biztonságban vagy nehézségek, veszélyek, gyalázat és veszteség közepette. {AA 503.1}

Miután Pál attól félt, hogy Timótheust szelíd és engedékeny lelkülete visszatartja munkájának egyik lényeges részétöl, ezért külön felszólitja, hogy legyen hú a bűn megrovásában is, söt élesen feddje meg azokat, akik durva bűnöket követnek el. Mindazáltal „teljes béketűréssel és tanítással” tegye. Krisztus türelmét, szeretetét mutassa ki, hogy intelmeit magyarázat és az ige igazsága által juttassa érvényre. {AA 503.2}

A bűnt gyűlölni és megfeddni, de a bűnös iránt részvétet és gyengédséget tanúsítani – igen nehéz feladat. Minél komolyabban igyekszünk szívünk és életünk megszentelödésére, annál élesebben, kifejezettebben ismerjük fel a bűnt, annál határozottabban helytelenítünk minden eltérést az igaz útról. Tartózkodjunk a túlságos szigortól a gonosztevövel szemben; másrészt természetesen vigyázzunk, nehogy szem elöl tévesszük a bűn rendkívüli bűnösségét. Szükséges, hogy a tévelygö iránt keresztényi türelmet és szeretetet tanúsítsunk, azonban fennáll az a veszély is, ha túlságosan elnézök vagyunk hibáival szemben, hogy arra a következtetésre

jut: talán nem is érdemelte meg a feddést, és mint jogtalant, visszautasítja. {AA 503.3}

Néha az evangélium prédikátorai hosszútűrésükkel okoznak bajt, amennyiben a tévelygő bűneit túrik, sőt támogatják is. Így készek mentegetni és enyhíteni azt, amit Isten elítél; idővel pedig olyan vakokká válnak, hogy még dicsérik is azokat, akiket Isten parancsa szerint feddeniük kellene. Aki eltompította lelki ítélőképességét bűnös engedékenységgel, olyanokkal szemben, akiket Isten elítél, előbb-utóbb súlyosabb bűnöket követ el, amennyiben túl szigorúan és keményen bánik azokkal, akik Istennek tetszenek. {AA 504.1}

Sokan eltérnek Isten követelményeitől, akik emberi bölcsességükre büszkék; a Szentlélek befolyásának ellenállnak, és irtóznak Isten ígététől. Pedig azt vallják, hogy keresztények, és hivatásuk másokat tanítani. Pál ezekről így ír Timótheusnak: „Mert lesz idő, mikor az egészséges tudományt el nem szenvedik, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük, és az igazságtól elfordítják az ő fülüket, de a mesékhez odafordulnak.” (II. Tim. 4:3-4) {AA 504.2}

Az apostol itt nem a nyíltan vallástalanokra gondol, hanem hitvalló keresztényekre, akik kedvteléseiknek élnek, akik rabszolgáik saját énjüknek. Ezek csak olyan tanokat hallgatnak meg, amelyek nem ítélik el bűneiket, sem élvágyó életmódjukat. Krisztus hűséges szolgáinak egyértelmű szavai sértik fülüket, ezért olyan tanítókat keresnek, akik dicsérik őket, és hízelegnek nekik. Sajnos, néhány hitvalló prédikátor is, Isten ígéje helyett emberek véleményét prédikálja. Hűtlenek megbízatásukhoz, és ellentétben hivatásuk kötelességeivel, félrevezetik azokat, kik bennük lelki vezetőjüket látják. {AA 504.3}

Isten az élet tökéletes szabályát állította fel számunkra szent törvényében. Kijelentette, hogy a törvény követelményei az utolsó pontig, minden emberre kiterjednek, a világ végezetéig. Krisztus azért jött, hogy ezt a törvényt naggyá és dicsővé tegye; kimutatta, hogy talapzata: szeretet Isten és felebarátunk iránt; hogy az ember erkölcsi kötelességeinek foglalata: engedelmeskedni szabályainak. Isten törvénye iránti engedelmeségről Ő maga adott nekünk példát életével. A Hegyi beszédben pedig kifejtette, hogy a törvény követelményei túlmennek a külső cselekedeteken, kiterjednek a gondolatokra, sőt a szándékokra is. {AA 505.1}

Ha a törvénynek engedelmeskedünk, képesek leszünk „megtagadni a hitetlenséget és a világi kívánságokat, mértékletesen, igazán és szentül élni a jelenvaló világon” (Tit. 2:12). Az igazság nagy ellensége azonban megtévesztette ezt a világot, és az embereket a törvény iránti engedetlenségre csábította. Ezek és ezek távolodnak el – miként azt Pál előre látta – Isten ígétének egyszerű, éles igazságaitól, és olyan tanítókhöz fordulnak, akik mesékkel szórakoztatják őket. Sokan – prédikátorok és a nép – lábbal tiporják Isten törvényét. Ezzel a világ Teremtőjét sértik meg, Sátán pedig ujjong csábításai sikerén. {AA 505.2}

Isten törvénye iránt mutatkozó fokozódó megvetéshez kapcsolódik a vallás iránt érzett és növekvő undor; az elharapózó büszkélkedés, élvezetvágy, kielégülések, a szülők iránti engedetlenség. Gondolkozó emberek mindenfelé aggódva kérdik: Mi a teendő? Hogyan akadályozzuk meg a riasztó bajokat? Erre feleli Pál Timótheusnak: „Hirdesd az Igét!” A Bibliában találjuk cselekedeteink egyedüli biztos irányelveit. Ez Isten akaratának írásbeli leszögezése; isteni bölcsesség kifejezése. Feltárja az emberi értelem előtt az élet minden fontos kérdését; akik betartják előírásait, azok számára biztos vezető. Óvja őket, hogy életüket helytelen irányú fáradozásokkal el ne pazarolják. {AA 506.1}

Isten kinyilatkoztatta akaratát. Dőreség tehát, ha az ember kételkedik abban, ami Isten szájából eredt. Miután az örök bölcsesség szava elhangzott, emberi kételyek, bizonytalan lehetőségek rendezésének már nincsen helye. Mindaz, amit Isten megkövetel tőle, hogy bátran hagyja jóvá világosan kifejezett akaratát. Az engedelmeség mind az ész, mind a lelkiismeret legfőbb követelménye. {AA 506.2}

Pál folytatja intelmeit: „De te józan légy mindenkiben, szenvedj, az evangélista munkáját cselekedd, szolgálatodat teljesen betöltsd.” (II. tim. 4:5) Pál munkája befejezés előtt állt; óhaja az volt, hogy Timótheus töltsen be helyét. Óvja meg az egyházat a legendáktól és eretnekségektől, amelyek által az ellenség törekszik majd különböző úton-módon eltéríteni evangéliumi egyszerűségétől. Ezért intette, hogy kerüljön minden foglalkozást, vállalkozást és lekötöttséget, amely akadályozhatná abban, hogy teljesen Isten művének szentelje magát. Örömmel viseljen el ellentmondást, szemrehányást és üldözést, amelyet hűséges munkája vált ki. Prédikátori hivatását „teljesen betöltsd”, tegyen jót azokkal, akikért Krisztus meghalt. {AA 506.3}

Pál élete szemléltette az általa tanított igazságokat; ebben rejlett ereje is. Mindenkor tudatában volt felelősségének; bensőséges összeköttetésben működött együtt Vele, aki forrása a jogosságnak, kegyelemnek és igazságnak. Krisztus keresztjébe fogózott, az eredmény egyetlen biztosítékába. Az Üdvözítő szeretete volt kimeríthetetlen erőforrása, amely fenntartotta küzdelmeiben, amelyet önnönmagával és a gonosszal vívott, miközben Krisztus szolgálatában előretört, a világ szeretetlensége és ellenségeinek ellenállása ellenére. {AA 507.1}

Amire az egyháznak a veszedelmek ezen idejében szüksége van: olyan munkáshadsereg, amelynek tagjai, mint Pál, hasznos szolgálatra nevelődtek. Akik gazdag tapasztalatokat tettek Istennel, igyekvők és buzgók. Megszentelt, önfeláldozó férfiak kellene, akik nem riadnak vissza megpróbáltatásoktól és felelőségektől; akik bátrak és hűek; szívükben kialakult Krisztus, „a dicsőségnek ama reménysége” (Kol. 1:27), és szent tűzzel érintett ajakkal „hirdetik az igét”. Ilyen munkások hiányában szenved Isten ügye; végzetes tévtanok, mint halálos mérgek, fertőzik az emberiség erkölceit, és fosztják meg reményeitől. {AA 507.2}

Mialatt hűséges, agyonhajszolt zászlóvivőink az igazságért életüket áldozzák, kik azok, akik készek arra, hogy helyüket betöltsék? Vajon ifjaink átveszik-e atyáik kezéből a szent hagyatékot? Készek-e arra, hogy a hűségesek halála által okozott tétovázó űrt kitöltsék? Vajon szívükbe vésik-e az apostol felhívását, meghallgatják-e a kötelesség hívó szavát, az önzés, a nagyravágyás csábító bűvkörében? {AA 507.3}

Pál befejezte levelét. Személyes üzenetet küldött néhány gyülekezeti tagnak, és még egyszer megismételte sürgős kérelmét, hogy Timótheus gyorsan, lehetőleg még a tél beállta előtt jöjjön el hozzá. Beszélt egyedüllétéről, mint annak következményéről, hogy több barátja önként elhagyta, mások távozása viszont szükségessé vált. Timótheus esetleges aggodalmait, hogy az efézusi gyülekezetnek szüksége lehet munkásságára, eloszlatja azzal, hogy már elküldte Tikhikust, aki helyét betöltse. {AA 508.1}

Miután még megemlékezett Néró előtti kihallgatásáról, hittestvérei szökéséről, valamint a kegyelmes, szövetségét megtartó Isten segítségéről, Pál befejezte levelét azzal, hogy szeretett Timótheusát a Főpásztor oltalmába ajánlotta, aki – ha az alpásztorokat meg is ölik – nyájáról mégis gondoskodni fog. {AA 508.2}